

Máma, táta, malá Ema

Sociologie

(Porodní asistentky – PS)

(Zdravotničtí záchranáři – PS)

(Všeobecné ošetřovatelky – PS)

Tomáš Doseděl
dosedel@fss.muni.cz

K čemu slouží rodina

K čemu slouží rodina

- členům rodiny
- společnosti

K čemu slouží rodina

- **členům rodiny**

ekonomické zabezpečení

emocionální zázemí

erotické vlastnictví

K čemu slouží rodina

- **členům rodiny**

- **společnosti**

reprodukce společnosti

socializace nových členů

zvyšování sociální stability

Socializace primární a sekundární

- **socializace**

„výcvik“ v základních normách a pravidlech

naučení univerzálních vzorců chování

přenos struktury, v jejímž rámci se můžeme chovat

Socializace primární a sekundární

- **socializace**

„výcvik“ v základních normách a pravidlech

naučení univerzálních vzorců chování

přenos struktury, v jejímž rámci se můžeme chovat

- **primární socializace**

probíhá v rodině, bez použití pedagogických metod

Socializace primární a sekundární

- **socializace**

„výcvik“ v základních normách a pravidlech

naučení univerzálních vzorců chování

přenos struktury, v jejímž rámci se můžeme chovat

- **primární socializace**

probíhá v rodině, bez použití pedagogických metod

- **sekundární socializace**

probíhá mimo rodinu, prostřednictvím pedagogických metod

Kdo patří do rodiny

- **nukleární rodina**

manželský pár + děti

Kdo patří do rodiny

- **nukleární rodina**

manželský pár + děti

- **neúplná nukleární rodina**

neúplný manželský pár + děti

Kdo patří do rodiny

- **nukleární rodina**

manželský pár + děti

- **neúplná nukleární rodina**

neúplný manželský pár + děti

- **rozšířená rodina**

manželský pár + děti + další členové

Kdo patří do rodiny

- **nukleární rodina**

manželský pár + děti

- **neúplná nukleární rodina**

neúplný manželský pár + děti

- **rozšířená rodina**

manželský pár + děti + další členové

- **singles**

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**

reprodukční (sexuální) pár

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**
- **kmenové uspořádání**

širší rodinné vazby, tabu incestu (proč?)

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**
- **kmenové uspořádání**
- **starověk, středověk**

muž vlastníkem rodiny, do které patří žena, děti, čeled' / otroci

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**
- **kmenové uspořádání**
- **starověk, středověk**

9. Nepožádáš manželky bližního svého

10. Aniž požádáš statku jeho.

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**
- **kmenové uspořádání**
- **starověk, středověk**

9. Nebudeš dychtit po domě svého bližního.

10. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního ani po jeho otroku nebo po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**
- **kmenové uspořádání**
- **starověk, středověk**

rodina jako soběstačná výrobní jednotka

jasně dané role s vymezenými funkcemi, které se obsadí vhodným člověkem

(mlýn potřebuje hospodáře, stavení potřebuje hospodyně – Máchal, Maryša a další)

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**
- **kmenové uspořádání**
- **starověk, středověk**
- **buržoazní rodina**
 - otec, matka, (děti)
 - vlastní domácnost
- **postmoderní rodina**

„Tradiční“ rodina

- **pravěk**
- **kmenové uspořádání**
- **starověk, středověk**
- **buržoazní rodina**
- **postmoderní rodina**

Neexistuje jediná správná forma rodinného soužití

Není uspořádána kolem výrobních prostředků, ale často kolem dítěte

Sňatkový trh

- **předmoderní rodina**

Rodiči domlouvají sňatky

Sňatek slouží k rozšíření majetku, utvrzení vazeb

„Chov dcer na výměnu“

Sňatkový trh



Sňatkový trh

- **předmoderní rodina**
- **moderní rodina**

Ideál romantické lásky

Silná míra homogamie

Sňatkový trh

- **předmoderní rodina**
- **moderní rodina**
- **postmoderní rodina**

Homogamie oslabuje

Rodina není svazek na celý život

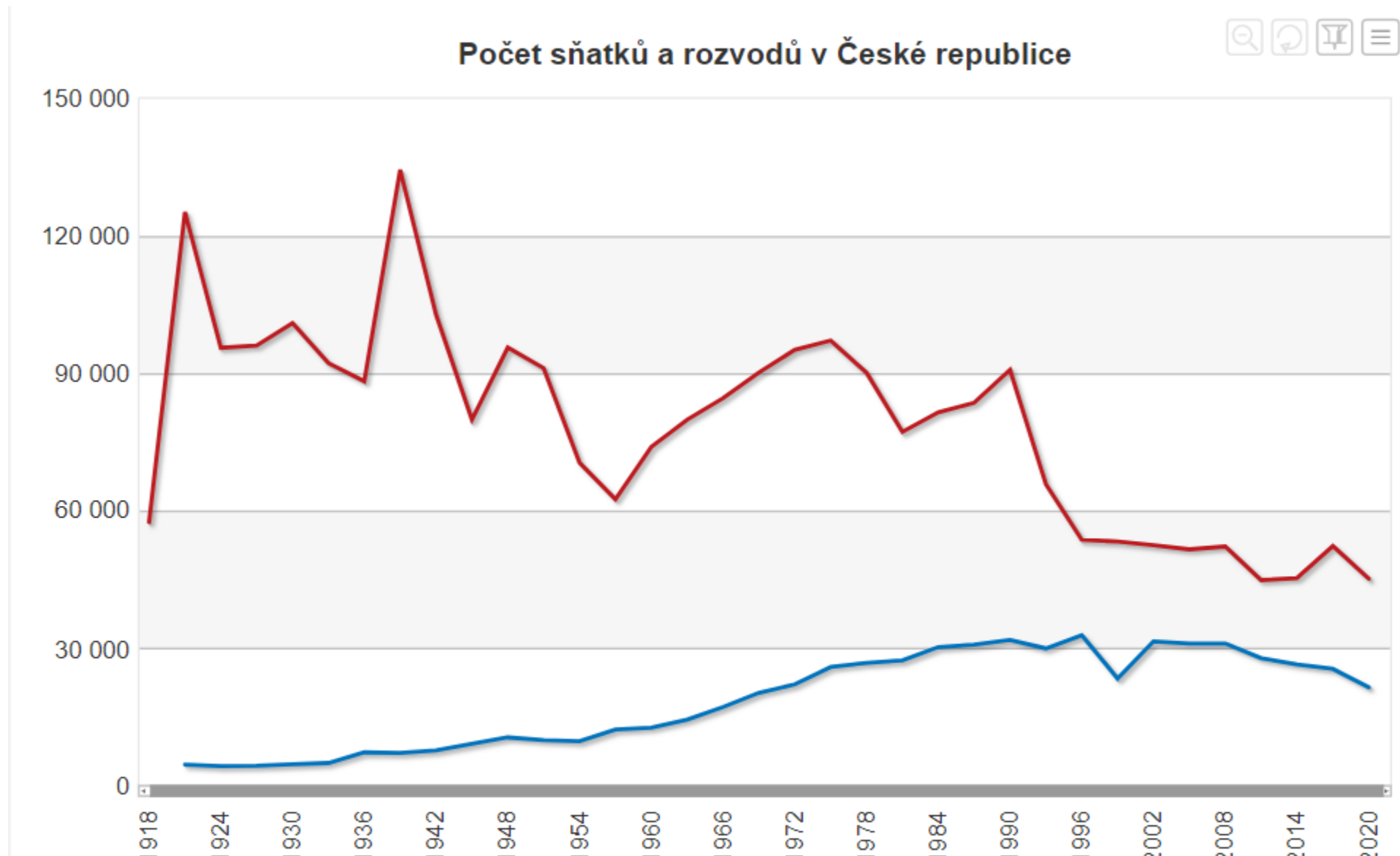
Rodina není jediná forma párového uspořádání

Reprodukce nerovností

- **Kapitály (Bourdieu)**
- **Aspirace**
- **Výchova**

chytrí si berou chytré, mají pak spolu chytré děti a ty děti chytře
vychovávají

Trocha čísel



Trocha čísel

- Téměř polovina manželství končí **rozvodem**
(maximum 2010: 50 %, od roku 2012: ~44 %)
- **Kohabitace** (2011): 8,8 % ze všech rodin, 11,2 % z úplných rodin
- Polovina kohabitací v mladším věku (do 39 let)

Rozvod

- **rozvod „od stolu a od lože“**

manželé spolu nemusí žít a plnit „manželské povinnosti“

manželství ale trvá, nelze uzavřít nové

Rozvod

- **rozvod „od stolu a od lože“**
- **rozluka**

Nutný dispenz papeže později biskupa

Do roku 1950

Rozvod

- **rozvod „od stolu a od lože“**

- **rozluka**

- **civilní rozvod**

Soud zkoumá (?) důvody rozvodu

Co potom s dětmi?

Co potom s dětmi?

- **17 % střídavá péče**
- **66 % výhradní péče matky**
- **17 % výhradní péče otce + ostatní**

Co potom s dětmi?

- **17 % střídavá péče**
- **66 % výhradní péče matky**
- **17 % výhradní péče otce + ostatní**

- Týká se jen soudních rozhodnutí, řada svazků se rozpadne mimosoudně
- 40 % žen a 60 % mužů podporuje střídavou péči

Dotazy a připomínky?

dosedel@fss.muni.cz